

Motion till riksdagen 2024/25:424

av **Serkan Köse (S)**

Ett nationellt forskningscenter för pandemiberedskap

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda förutsättningarna för att inrätta ett nationellt forskningscenter för pandemiberedskap och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Covid-19-pandemin blottade allvarliga brister i Sveriges beredskap inför pandemiska hot, vilket visade på behovet av en mer samordnad och robust strategi för att hantera framtida hälsokriser. Trots att flera aktörer idag hanterar olika aspekter av pandemiberedskap, saknas en central enhet som kan koordinera forskningsinsatser, utveckla förebyggande åtgärder och stärka samhällets övergripande motståndskraft. För att effektivt hantera dessa utmaningar och säkerställa en hållbar pandemiberedskap anser jag att regeringen ska utreda förutsättningarna för att inrätta ett nationellt forskningscenter för pandemiberedskap.

Ett sådant center skulle fungera som en central nod för forskning och utveckling, där experter från olika discipliner – såsom virologi, epidemiologi, medicinsk teknik och digital hälsoteknologi – samlas för att arbeta mot gemensamma mål. Genom att samla och leda forskningen inom pandemiberedskap kan centret säkerställa att Sverige är bättre rustat att snabbt och effektivt reagera på nya pandemihot.

Jag anser att det behövs en noggrann analys av hur befintliga resurser och institutioner, såsom universitet, forskningsinstitut och myndigheter, kan integreras och samordnas för att skapa ett starkt och centraliserat forskningscenter. Målet är att maximera synergi-effekter och undvika onödiga dubbelarbeten, vilket gör det möjligt att bygga en kraftfull och effektiv enhet utan att belasta statsbudgeten ytterligare.

Tittar vi ute i världen kan vi se att flera länder har framgångsrikt inrättat centra för pandemiberedskap som har spelat en avgörande roll i deras hantering av hälsokriser. I

USA har Centers for Disease Control and Prevention (CDC) etablerat ett center för sjukdomsberedskap och reaktion som fungerar som en central hubb för forskning, utveckling av beredskapsplaner och samordning av insatser. Detta center har inte bara stärkt USA:s förmåga att snabbt reagera på nya hälsokriser, utan också bidragit till att skapa långsiktiga strategier för att minimera effekterna av framtida pandemier.

Storbritannien har genom UK Health Security Agency (UKHSA) skapat en organisation som ansvarar för nationell hälsosäkerhet och pandemiberedskap, med en stark forsknings- och utvecklingskomponent. Denna modell har varit avgörande för landets hantering av covid-19 och andra hälsokriser, genom att integrera forskning med praktiska beredskapsåtgärder.

I Tyskland spelar Robert Koch-institutet (RKI) en central roll i hanteringen av infektionssjukdomar och pandemier. RKI fungerar som både forskningsinstitut och rådgivande organ till regeringen, vilket gör det möjligt att snabbt omvandla forskningsresultat till konkreta politiska åtgärder. RKI integrerade tillvägagångssätt har varit en nyckelfaktor i Tysklands framgångsrika pandemihantering.

Dessa internationella exempel visar på vikten av att ha en centraliserad och välkoordinerad institution som kan leda arbetet med att förbereda och hantera pandemier. Genom att inrätta ett nationellt forskningscenter för pandemiberedskap kan Sverige dra nytta av dessa lärdomar och stärka sin egen förmåga att möta framtida hälsokriser med samma effektivitet och beslutsamhet.

Genom ett nationellt forskningscenter för pandemiberedskap kan Sverige säkerställa att vi är bättre förberedda inför framtida hälsokriser. Ett sådant center skulle inte bara stärka vår nationella beredskap, utan också bidra till den globala kampen mot pandemier och återställa Sveriges ställning som en ledande aktör inom internationell hälsosäkerhet.

Serkan Köse (S)